

Finlands svenska författareförening rf

PM OM SKATTEFRÅGOR FÖR SKATTEÅRET 2016

Granska noggrant den förhandsifyllda deklarationen!

Datum för när deklarationen senast skall returneras finns angivet på den. Om ingenting behöver tilläggas eller korrigeras skall deklarationen inte returneras till skatteverket. Du kan också deklarera på nätet, inloggningen sker med dina bankkoder. Viktigt är att du undertecknar deklarationen och returnerar den inom utsatt tid till skatteverket. Ta en kopia åt dig själv.

1. ALLMÄNT

PM:et koncentrerar sig på frågor som är speciella för författare i samband med beskattningen. Läs också skatteverkets egen guide "Deklarationsanvisning". Den på förhand ifyllda deklarationen ser färdig ut, men den är inte färdig, och det är skäl att förhålla sig kritiskt till den. Det är obligatoriskt att granska deklarationen. Du är själv ansvarig för eventuella felaktiga uppgifter om du inte korrigerar dem. Det lönar sig att använda blankett 15 (Konstnärens och frilansens inkomster) när du deklarerar. Du kan skriva ut blanketten från www.skatt.fi. Läs anvisningarna för ifyllandet noga. På blankett 15 kan du meddela om de stipendier du erhållit under 2016 samt de kostnader du haft för inkomstens förvärvande. **På denna blankett uppges inga sådana inkomster som det innehållits förskottsskatt på.** De inkomsterna finns redan upptagna på den förhandsifyllda blanketten. Vid punkt 3.1 på blankett 15 fyller författare som finns införda i förskottsuppbörsregistret i sina inkomster, eftersom utbetalaren inte har innehållit skatt på dem. Sjukförsäkringspremie uppbärs år 2017 inte på företagarpensionspremien eller LPA-premien.

Definition av begreppet konstnär

Definitionen är till hjälp när kostnader som konstnärssyrket förorsakar skall godkännas. Du kan hänvisa till Högsta förvaltningsdomstolens beslut **HFD 2009:106**, t.ex. vid deklaraionsblankettens punkt "Tilläggsuppgifter" eller på en egen bilaga. Uppge att du enligt definitionen i HFD 2009:106 är en professionell konstnär och att du i beskattningen bör behandlas som en sådan, inte som en amatör.

Den som får sin utkomst av konstnärligt arbete eller av stipendium som beviljats för konstnärligt arbete anses vara en professionell konstnär. Även om hela utkomsten inte har sin grund i konstnärssyrket kan den som kan påvisa regelbunden och professionell verksamhet inom något konstområde definieras som professionell / yrkesverksam konstnär. Aktiv konstnärlig verksamhet under tidigare år - i ditt fall att du har gett ut böcker - är också ett bevis för att du är en professionell konstnär. Ett kriterium är också medlemskap i yrkeskårens centralorganisation. Uppge i din deklaration att du är medlem i FSF och har erlagt medlemsavgift till föreningen.

Den förhandsifyllda deklarationen

I deklarationen har beskattaren samlat uppgifter om löner och arvoden, d.v.s. om dina skattepliktiga inkomster som utbetalarna har meddelat till skatteverket. Granska dem noggrant! Observera att bland annat **kostnaderna för inkomstens förvärvande saknas i deklarationen**. Du måste själv räkna ut och skriva in dem.

Uppskov

Om du av något speciellt skäl (sjukdom, resa) behöver uppskov med att returnera deklarationen kan du be om respit på blankett 3200r (www.skatt.fi/blanketter).

Pension

Om du lyfter någon form av pension betraktas detta alltid som huvudinkomst, och beskattas enligt det. Övriga inkomster beskattas som biinkomst med en högre skatteprocent. Hit hör upphovsrättsarvoden och -ersättningar från t.ex. förläggare, Teosto, Kopiosto och Sanasto, uppträdande-, skriv-, mötes- och övriga arvoden samt även låneersättningen. Avdragen för ditt författararbete får du dra av från pensionsinkomsten (**HFD:2009:106 och HFD 2010:4**).

Pensionerna (såväl arbets- som de skattepliktiga konstnärspensionerna) har antecknats vid punkt 1.2. De skattefria konstnärspensioner som beviljats före år 1984 skall behandlas på samma sätt som de skattefria stipendierna i beskattningen.

Egen bokföring / Dagbok

Författare är skyldiga att föra dagbok över sina inkomster och kostnader och det är viktigt att du gör det så att du kan följa med att beskattningen blir korrekt. Bäst är att systematiskt spara och arkivera alla kvitton och verifikat under årets lopp. Alla verifikat skall sparas i sex år.

2. INKOMSTER FRÅN DEN KONSTNÄRLIGA VERKSAMHETEN

Löner, arvoden, upphovsrättsersättningar och andra inkomster hör till det skatteår under vilket man lyft eller på annat sätt erhållit dem. Stipendier hör enligt beskattaren till det skatteår de har varit tillgängliga, d.v.s inte det år då de de facto lyfts.

Skriv in alla dina inkomster i dagboken så att du kan kontrollera att det inte finns några överlops inkomster i den förhandsifyllda blanketten, p.1.1 och p. 1.4. Kontrollera också att alla de förskotts innehållningar som gjorts stämmer överens med blanketten. Vid p. 1.1 bör alla dina löner, arvoden och arbetsersättningar (även uppträdande-, skriv- och mötesarvoden) vara antecknade, medan upphovsrättsersättningarna borde vara antecknade vid p. 1.4. Anvisningarna är inte helt klara på den här punkten, men huvudsaken är att summorna är korrekta. Vid p. 1.4 skall också de skattepliktiga stipendierna finnas antecknade. (De antecknas också på blankett 15, p.3.2).

3. STIPENDIER OCH PRIS

I huvudsak är all inkomst skattepliktig. Inkomstskattelagens 82 § gör dock några undantag från denna huvudregel: Stipendier och pris beviljade av stat, kommun eller annat offentligt samfund eller Nordiska Rådet, samt konstnärspensioner som beviljats före 1.1.1984 är obegränsat skattefria. Ett undantag utgör projektstipendierna, även de som beviljats av undervisningsministeriet. Projektstipendier skall användas för de utgifter de beviljats för. Eventuell mellanskillnad är skattepliktig inkomst.

Stipendier och pris som beviljats av stiftelser, fonder eller föreningar är skattefria i den mån summan av dem och de skattefria stipendierna och prisen från offentliga samfund, efter avdrag för inkomstens förvärvande och upprätthållande, inte överstiger årsbeloppet för statens konstnärstipendium, 20 293:40 euro år 2016. Vissa pris beviljas skattefritt av finansministeriet; vanligen är det beviljaren som ansöker om det före priset delas ut. Om du innehar ett årstipendium och beviljas ett större litterärt pris som inte är skattefritt (kontrollera med beviljaren!) kan du själv anhålla om skattefrihet för priset. Det är viktigt att agera snabbt; efter att beskattningen avslutats är det svårt att påverka den.

Stipendierna uppges på blankett 15 vid punkt 3.2 (skattebelagda) eller 3.3 (skattefria). Du bör spara beslut om beviljade stipendier i din dagbok. Du måste själv räkna ut den beskattningsbara delen av stipendierna. Om du enbart har erhållit skattefria stipendier, d.v.s. statens konstnärstipendium eller bibliotekstipendium eller privata stipendier under maximigränsen 20 070:89 euro antecknar du dem vid punkterna 3.3 och 5.8. Detta för att undvika att beskattaren riktar avdrag för inkomstens förvärvande mot stipendiet. De utgifter för inkomstens förvärvande som en författare haft får inte riktas mot skattefria stipendier, enligt beslut av **HFD 19.8.1987 nr 3028**. Avdragen skall göras mot den skattepliktiga delen av inkomsten.

Bibliotekstipendiet är ett av undervisningsministeriet beviljat skattefritt stipendium för konstnärligt arbete som baserar sig på lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare. Kom ihåg att bibliotekstipendiet är ett skattefritt stipendium (inkomstskattelagen § 82.4) medan **lånersättningen**, som tillkom år 2010, är en skattepliktig ersättning.

Spara kontoutdrag och brev om beviljade stipendier i anslutning till dagboken. Kopior av brev om beviljade arbetsstipendier kan också sändas in med deklarationen.

4. AVDRAG / KOSTNADER FÖR INKOMSTENS FÖRVÄRVANDE

Beskattaren bör godkänna alla bestyrkta utgifter för författararbetet som ansluter sig till inkomstens förvärvande såvida de inte har erlagts med projektstipendium som beviljats för ifrågavarande ändamål. Kvitton i original eller annan tillförlitlig utredning om de avdrag du yrkar på bör sparas i dagboken. Också stora avdrag godkänns i allmänhet, förutsatt att de är klart och tydligt motiverade. Det händer ganska ofta att beskattaren ber att få se kvitton gällande större avdrag.

Det är skäl att noggrant utreda och specificera yrkandena på avdrag. Kom ihåg att beskattaren inte känner till de speciella omständigheter som är typiska för författaryrket. Därför måste avdragen motiveras. Det lönar sig också att fylla i förklaringsdelen vid punkt 3.4, där du kan meddela att du är yrkesförfattare och medlem i Finlands svenska författareförening rf. Utrymmet är litet, men du kan skriva en bilaga. Hänvisa till definitionen av begreppet konstnär.

Om dina avdrag totalt inte överskrider 750 euro behöver du inte specificera dem. De godkänns som ett schablonavdrag av beskattaren. Avdragen görs från den beskattningsbara inkomsten, och sänker på så vis skatten.

Inga verifikat fogas till deklarationen, men **verifikaten och anteckningar gällande dem skall sparas i sex år (lag om beskattningsförfarande, §12)**.

Avdragen sorteras i kategorier och deklarerar under p. 4 på blankett 15. Om du har avdrag för inkomstens förvärvande som inte ryms på blankett 15 kan du redogöra för dem på ett separat papper.

Nedan kommentarer beträffande avdrag som kan göras på blankett 15.

4.1 Arbetsrum. Om du disponerar ett separat arbetsrum är hyran eller bolagsvederlaget för det avdragbar i sin helhet. I annat fall drar du av den del av hyran eller vederlaget för hela bostaden som gäller arbetsrummet; du bör uppge hela lägenhetens yta och hela hyran samt rummets storlek och räkna ut hyran per kvadratmeter för det. Om rummet är beläget i egen fastighet skall du uppge hur stor dess andel av fastighetens kostnader och avskrivningar är, jämfört med bostadens totala yta.

El-, värme-, städ- och reparationskostnader för arbetsrummet är avdragbara. Om du saknar verifikat kan du göra en uppskattning utgående från t.ex. ytan.

För författare som ägnar sig åt författarskap på heltid men *inte har ett separat arbetsrum* följer beskattaren sina egna anvisningar, varvid avdraget är högst 820 euro för hela året. För deltidsanvändning godkänns 410 euro och för tillfällig användning (till exempel för att skaffa biinkomster) 205 euro.

Kostnaderna för arbetsrum bör, för en författare som ägnar sig åt författarskap på heltid, i sin helhet godkännas som avdragbar kostnad för inkomstens förvärvande. Om du har ett separat arbetsrum bör utgifterna för arbetsrummet alltid godkännas som avdragbara kostnader (**HFD 1981/3094**). Detta givetvis till den del du inte erhållit hyresbidrag för rummet, t.ex. från FSF.

4.2 Material och tillbehör. Porto, skrivpapper, färgkassetter, minnesstickor och annat kontorsmaterial samt kopieringskostnader är avdragbara.

4.3 Telefon och datatrafik. Gör en uppskattning av hur stor andel av dina totala telekostnader som hänför sig till författarverksamheten. När du drar av kostnader för hemsida och annan användning av internet skall du påvisa att användningen har att göra med ditt författarskap.

4.4 Facklitteratur och medlemsavgifter. Utgifter för anskaffning av facklitteratur och -tidskrifter/-tidningar är avdragbara. Medlemsavgiften till FSF, 130 euro, är avdragbar liksom även medlemsavgifterna till andra fackförbund (kontrollera att de inte redan antecknats i deklARATIONEN vid punkt 3.1).

4.5 Arbetsresor. Om du har ett separat arbetsrum kan du dra av kostnaderna för resa mellan hem och arbetsrum enligt billigaste färdmedel (allmänna transportmedel) på huvudblanketten, punkt 3.5. Självrisken är 750 euro, det maximala avdraget 7 000 euro.

Resekostnader föranledda av yrkesutövande i hemlandet och utomlands är avdragbara, till exempel besök hos förläggare, resor för materialinsamling (museer, arkiv) eller uppträdanden och resor som företagits för att upprätthålla yrkeskompetensen. Utgifterna avdras i enlighet med verifikat: resebiljetter, hotellräkningar, taxikvitton och restaurangnotor.

När det gäller utrikesresor bör du kunna påvisa att det är fråga om en seminarie- eller studieresa, eller en resa vars syfte är att upprätthålla yrkeskompetensen.

Om du gör en kombinerad semester- och arbetsresa måste du göra en noggrann utredning över den del av resan som inte är en privat semesterresa. Du har t.ex. besökt platser där din roman skall utspela sig, eller samlat annan information på ort och ställe.

Om du inte erhållit dagtraktamente för en arbetsresa kan du avdra de extra levnadskostnader som orsakats av arbetsresan som kostnad för inkomstens förvärvande. Kvitton över måltider på restaurang eller motsvarande skall sparas i dagboken.

Enligt skattestyrelsens anvisningar kan man dra av 26 euro för en **inrikesresa** som varat mer än 10 timmar och 14 euro om resan varat mer än 6 timmar. Därtill får man dra av logikostnader i enlighet med verifikat. Om du använt egen bil är avdraget 24 cent/km. Du måste noggrant motivera varför du måste använda egen bil.

Vid **utrikesresor** kan man för höjda levnadskostnader dra av de belopp för utrikesdagtraktamenten som skattestyrelsen fastställt (se www.skatt.fi).

Rese- och logikostnader gällande **residensresor** är avdragbara, förutsatt att du inte erhållit projektstipendium eller resebidrag (t.ex. från FSF) för att täcka kostnaderna. För kost kan avdras hälften av stadgat dagtraktamente för landet i fråga.

4.6 Avskrivningar. Utgifter för anskaffande av brukstillgångar (arbetsredskap) är avdragbara. Om du uppskattar användningstiden för en apparat eller annat föremål till högst tre år, får utgifterna för anskaffningen avdras i sin helhet under anskaffningsåret. På samma sätt får du avdra alla anskaffningsutgifter för mindre brukstillgångar (kostnad under 1 000 euro), till exempel mobiltelefon eller dator. Kostnaderna för reparation och service av arbetsredskap är också avdragbara.

Anskaffningsutgifterna för arbetsredskap och inventarier avsedda för långvarigt bruk minskas med en årlig avskrivning om högst 25 % av de sammanlagda anskaffningsutgifterna (skilt för varje redskap). De år dina inkomster varit små kan du överväga att göra en mindre avskrivning (eller ingen alls). Om du har erhållit projektstipendium för anskaffning av ett arbetsredskap kan du givetvis inte yrka på avdrag för anskaffningspriset.

4.7 Övriga kostnader.

a) Kläder för uppträdande. Du kan dra av kostnader för kläder, frisyr och sminkning om sådant har krävts för ett uppträdande. Dokumentera noga med en förteckning över uppträdanden, tid och plats. Skicka med tidningsurklipp om sådana finns. Om du kan påvisa ett direkt samband mellan kostnaderna och inkomstförvärvandet bör avdragen godkännas.

b) Studier. Kostnad för deltagande i till exempel kurs i att uppträda eller IT-kurs är avdragbar om du kan påvisa att det är en kostnad för inkomstens förvärvande.

c) Agentarvoden. När din agent redovisar arvoden till dig bör agentens egna utgifter (provisionen) - som du står för - specificeras (de avdras från ditt arvode). Dra av dessa utgifter som kostnad för inkomstens förvärvande och följ noggrant med hur beskattaren förhåller sig till dina avdrag. Bifoga en kopia av agentens redovisning.

d) Obligatoriska pensionsförsäkringspremier. Premierna för företagarpensionsförsäkringen FöPL som används för att försäkra beskattningsbara inkomster och LFöPL-försäkringen som försäkrar arbetsstipendier är avdragbara. Avdraget görs vid punkt 3.2 på huvudblanketten.

5. INKOMSTUTJÄMNING

Varierande inkomster belastas extra på grund av den progressiva beskattningen. Det är särskilt kännbart när du erhållit en engångsinkomst som är stor i jämförelse med dina vanliga inkomster. Det kan vara fråga om en ersättning för flera års arbete eller en inkomst som på något annat sätt samlats under flera års tid. Det här gäller till exempel författare som har arbetat med en bok i över ett år innan hen får upphovsmannahonorar för boken.

I inkomstskattelagen 128 § stadgas att om skattskyldig under skatteåret har erhållit en inkomst om minst 2 500 euro som kan betraktas som ett för- eller efterskott för två eller flera år och som uppgår till minst en fjärdedel av det sammanlagda beloppet av nettoinkomsterna under skatteåret, bör vid beskattning av sådan engångsinkomst verkställas inkomstutjämning på den skattskyldigas begäran.

Inkomstutjämnningen är inte alltid fördelaktig för den skattskyldiga. Resultatet av utjämnningen varierar beroende på det totala inkomstbeloppet, det inkomstbelopp som skall utjämnas och antalet år som motiverar utjämnningen. Bäst är att yrka på inkomstutjämnning redan i samband med deklARATIONEN, och i varje fall innan beskattningen avslutas (30.10.2017). Om du inte på förhand kan räkna ut huruvida inkomstutjämnningen blir förmånlig för dig eller inte, kan du i samband med yrkandet uppge att utjämnning yrkas endast i det fall det leder till ett förmånligt resultat för dig. Yrkandet kan du göra vid p. 15 "Tilläggsuppgifter".

6. FÖRLUSTUTJÄMNING

Om yrkesutövandet ger upphov till förlust, d.v.s. ingen beskattningsbar inkomst har funnits för att täcka de avdragbara kostnader som yrkesutövandet gett upphov till, skall du be skattenämnden konstatera förlust.

Du får dra av den bekräftade förlusten från din beskattningsbara inkomst i statsbeskattningen och kommunalbeskattningen under de följande 10 skatteåren, efterhand som beskattningsbar inkomst uppstår.

7. ÖVRIGT

Ta en kopia av din deklARATION, inklusive bilagor, sedan du fyllt i och undertecknat den.

När beskattningen slutförts på hösten och debetsedeln kommer är det viktigt att du genast granskar den och noggrant jämför den med din dagbok och kopian av din deklARATION och att du fäster särskild uppmärksamhet vid hur beskattaren har förhållit sig till dina stipendier och till de avdrag du yrkat på.

Om något är oklart är det bäst att besöka skattebyrån och se på handlingarna. Vid behov bör du skriftligen anhålla om korrigerings eller om så krävs besvara dig.

Håll gärna FSF à jour med eventuella skatteproblem så att vi kan följa med utvecklingen, och skicka oss kopior av beslut från länsrätten och HFD som rör din beskattning, tack!

Uppgifter om beskattningen får du på www.skatt.fi. Skattebetalarnas Centralförbund ger skattejuridiska råd per telefon 0600-17100 (2:04 euro/min).